

SYLUR

POCZĄTEK: 443,8 mln lat temu

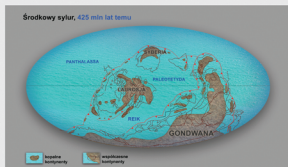
KONIEC: 419,2 mln lat temu

Sylur został wydzielony w latach 30. XIX wieku przez angielskiego geologa sir Rodericka Impey'a Murchisona na podstawie skał z południowej Walii. Nowemu okresowi nadał on nazwę od imienia starożytnego celtyckiego plemienia Sylurów, żyjącego w rejonie obecnej granicy walijsko-angielskiej.

PALEOGEOGRAFIA

Przez cały sylur kontynent Gondwana kontynuował wędrówkę na południe. W okolicach bieguna znalazły się wówczas lądy obecnej południowo-zachodniej Afryki. Mniejsze kontynenty zgromadzone były natomiast bliżej równika i zwrotników.

Pod koniec syluru, w wyniku kolizji Laurentcji, Baltiki i Avalonii, całkowicie zamknięty został ocean Japetus. Powstał nowy duży kontynent znany pod różnymi nazwami: Laurussia, Euroamerika, czy też kontynent „oldredowy” (czyli "stary czerwony" – od koloru powstających wówczas skał). Proces ten, zwany orogenezą kaledońską, doprowadził do powstania pasm górskich, tzw. kaledonidów, ciągnących się przez Europę i Grenlandię, aż po Amerykę Północną.

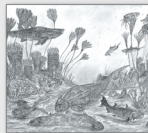
KLIMAT

Sylur był okresem przejściowym pomiędzy zimnym późnym ordowikiem a bardzo gorącym dewonem. Ciepły klimat doprowadził do roztopienia wielu lodowców i wzrostu globalnego poziomu morza.

ROZWÓJ ŚWIATA ŻYWEGO

RAFY

Z syluru znane są struktury rafowe tworzone przez koralowce, gąbki (stromatoporoidy), mszycowce oraz glony kalcyfikujące, czyli takie, które wbudowywały w swoje komórki substancje mineralne.

Dno sylurskiego morza

GRAPTOLITY

Graptolity przeżywały w sylurze prawdziwy renesans. Pospolity wówczas na całym świecie rodzaj Monograptus obejmował wiele gatunków, które są szczególnie użyteczne jako skamieniałości przewodnie. Sylurskie łupki graptolitowe są obiektem zainteresowania geologów poszukujących złóż węglowodorów.

PIERWSZE SZCZĘKI

Wśród kręgowców zupełnie nowym wynalazkiem były szczęki. Wyewoluowały z łuku skrzelowego, który przyjął nowe funkcje. Sprawny aparat gębowy sprawił, że pierwsze ryby szczękowe mogły skuteczniej pobierać pokarm i zaczęły wypierać prymitywniejsze rodzaje. Najstarszymi kręgowcami posiadającymi szczęki były ryby pancerne.

W morzach grasowały ponad metrowej długości wielkoraki

ŻYCIE NA LĄDZIE

Pierwsze rośliny naczyniowe – rynniofity – pojawiły się na początku syluru. Nie posiadały jeszcze liści, korzeni, zdolności wzrostu wszerg, ani możliwości dobrego przewodzenia wody w łydych. Wokół tych pierwotnych zbiorowisk roślinnych żyły pierwsze lądowe zwierzęta. Należały do nich żywiące się martwą materią organiczną zwierzęta przypominające krocionogi, na które polowali krewniacy współczesnych pajączników.

Rynniofit. Pierwsze rośliny lądowe miały prostą budowę

Czy wiesz, że...

Poziom morza w sylurze był wyższy od obecnego o 200 metrów.

powstanie Ziemi